

Статистичко истражување за аеродромите (месечно)

T_ТРАНС.А.1_М_МК_2021_12

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
	Државен завод за статистика
1.2	Организациска единица за контакт
	Одделение за статистики на градежништво, енергетика и транспорт
1.3	Лице за контакт
	Марија Трифуновска
1.4	Звање на лицето за контакт
	Соработник
1.5	Поштенска адреса
	ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Македонија
1.6	Електронска адреса
	marija.trifunovska@stat.gov.mk
1.7	Телефонски број
	00389 2 3295-650
1.8	Факс
	00389 2 3111 336
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
	26/10/2022
2.2	Последна објава на метаподатоците

26/10/2022

2.3 Последно ажурирање на метаподатоците

26/10/2022

3 Статистичка презентација**3.1 Опис на податоците**

Податоци за: превезени патници, стоки и пошта со домашни и странски воздухоплов во редовен и чартер-превоз.

3.2 Систем на класификации

Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2.

3.3 Опфат на сектор/и

Сектор Ж-Транспорт и складирање, класа 51.10-Патнички воздухопловен транспорт и класа 51.21-Товарен воздухопловен транспорт, според НКД Рев.2.

3.4 Статистички концепти и дефиниции

Лет е операција на воздухопловот преземена за да се превезат патници, стоки или пошта од една почетна дестинација до друга. Комерцијални летови се летовите што се вршат со воздухопловите на одредени линии, редовни или нередовни, чартер-летови со наплата и расположливи за јавна употреба, а техничките застанувања не се вклучени во бројот на летовите. Домашни летови се летовите што се вршат меѓу две точки и двете лоцирани на територијата на истата земја. Меѓународен лет е лет чија почетна дестинација се наоѓа на територијата на една земја, а дестинацијата на слетувањето е во друга земја. Линиите на летање претставуваат растојание од почетната дестинација до крајната дестинација, аеродром-аеродром растојание. Линијата се брои во двата правца. Патници во воздухопловниот превоз се сметаат сите лица кои купиле билет за да бидат превезени на одредено растојание во воздухопловниот превоз. Во бројот на патниците не се вклучуваат лицата кои купиле билети, но не ги искористиле. Во бројот на патници не влегува бројот на екипажот. Товар подразбира превоз на сите стоки во согласност со товарниот лист за превоз, освен поштата, и се изразува во тони. Како товар се смета и платениот багаж на патниците што е внесен во товарниот лист. Исто така, за товар се сметаат и залихите на гориво и мазиво. Пошта подразбира превоз на сите писмоносни пратки, пакети и весници кои се примаат од страна на претставниците на поштата на воздухопловната компанија за да бидат предадени на поштенскиот субјект по завршувањето на превозот.

3.5 Статистичка единица

Секој деловен субјект којшто припаѓа на секторот Ж-Транспорт и складирање, класа 51.10-Патнички воздухопловен транспорт и класа 51.21-Товарен воздухопловен транспорт, според НКД Рев.2.

3.6 Статистичка популација

Сите деловни субјекти (претпријатија) кои припаѓаат на сектор Ж-Транспорт и складирање, класа 51.10-Патнички воздухопловен транспорт и класа 51.21-Товарен воздухопловен транспорт, според НКД Рев.2.	
3.7	Референтна област
Република Северна Македонија	
3.8	Временска покриеност
Од јануари 1965 година.	
3.9	Базен период
2014=100.	
4	Единица на мерење
Број, тони, индекс.	
5	Референтен период
Месец.	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
<p>НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА Закон за државна статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/1997, 21/2007, 51/2011, 104/2013 , 42/2014, 192/2015, 27/16, 83/18, 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx) Програма за статистички истражувања, 2018-2022 („Службен весник на РМ“ бр.22/18,224/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.18/20 и 300/20.) (https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=8) ЕВРОПСКА РЕГУЛАТИВА Се наведува точниот назив на ЕК Регулативата за соодветното истражување.</p>	
6.2	Споделување на податоци
Временска серија од јануари 2008 година преку eDAMIS до Евростат.	
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
<p>1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx) . 2.Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf).</p>	
7.2	Доверливост - третирање на податоците

Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>) и Политиката за доверливост (<https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf>), индивидуалните податоци не се објавуваат. Но, доколку се обезбедува пристап до микроподатоци од соодветното истражување, тогаш треба да се наведат методите кои се користат за спречување на разоткривање на податоците.

8 Политика за објавување

8.1 Календар на објавување

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

8.2 Пристап до Календарот на објавување

<https://www.stat.gov.mk/Kalendar.aspx>

8.3 Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

9 Фреквенција на дисеминација

Месечна.

10 Достапност и јасност

10.1 Соопштенија

Во согласност со Стратегијата за дисеминација (<https://www.stat.gov.mk/Dokumenti/strategii/StrategijaDiseminacija2014-2016mak.pdf>), Соопштенијата се објавуваат (да се наведе периодиката: месечно, квартално) и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „Соопштенија“ (nema direkten link ns WEB).

10.2 Публикации

Статистички годишник (линк:https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija_1.aspx?rbr=845).

Северна Македонија во бројки

<https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija.aspx?id=27&rbr=833>

Статистички преглед: „Транспорт и други услуги, 2015“.

<http://www.stat.gov.mk/Publikacii/8.4.16.02.pdf>

10.3 Онлајн база на податоци

МАКСтат база на податоци достапна на веб-страницата на ДЗС.

<http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef>

10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (<https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22>).

10.5 Друго

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби. Во овој дел се известува доколку податоците се доставуваат преку ЕДАМИС.

10.6 Документација за методологијата

Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на Државниот завод за статистика. http://www.stat.gov.mk/Metodologii/Metodologija_soobrakaj.pdf

Методолошки објаснувања кои се дел од публикацијата „Транспорт и други услуги, 2015“. <http://www.stat.gov.mk/Publikacii/8.4.16.02.pdf>

Glossary for Transport Statistics, https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/avia_if_esms_an1.pdf

10.7 Документација за квалитетот

11 Управување со квалитет

Не е применливо.

11.1 Обезбедување на квалитетот

Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (<https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=2>) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework--<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf>). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в (<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>).

11.2 Оценка на квалитетот

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнос процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.

12	Релевантност
12.1	Потреби на корисниците
	Податоците за аеродромите се користат од Владата, локалната самоуправа и бизнис заедницата. Деловните субјекти и други корисници ги користат податоците за аеродромите како показатели за креирање на нивните деловни политики. Надворешните корисници ги користат: -индикаторите за аеродромите за следење и анализирање на состојбите и движењата во областа на инфраструктурата и транспортот во земјата.
12.2	Задоволство на корисниците
	Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.
12.3	Комплетност
	Во однос на индикаторите кои се предвидени според Регулативата бр. 437/2003 на Европскиот парламент, ДЗС обезбедува 100% од нив.
13	Точност и веродостојност
13.1	Севкупна точност
	Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците. ДОКОЛКУ ЗА СООДВЕТНОТО ИСТРАЖУВАЊЕ Е УТВРДЕНА ЕУ РЕГУЛАТИВА ЗА ТОЧНОСТА ПОТРЕБНО Е ИСТАТА ДА СЕ НАВЕДЕ ТУКА И ДА СЕ ПОЈАСНИ ДЕКА ТОЧНОСТА Е ВО СОГЛАСНОСТ И СО РЕГУЛАТИВАТА БРОЈ... КАЈ ПРИМЕРОЧНИТЕ ИСТРАЖУВАЊА ДА СЕ НАБРОЈАТ И ОСНОВНИТЕ ГРЕШКИ, НО НЕ И ДА СЕ ОБЈАСНУВААТ.
13.2	Примерочни грешки
	Не е применливо (истражувањето е со целосен опфат).
13.3	Непримерочни грешки

Грешки при мерењето: Давателите на податоци се информираат за истражувањето со испраќање на писмо за известување. Прибраните податоци се контролираат во Централниот завод.

Грешки во обработката: Внесот на податоците се правеше во однапред подготвена апликација за внес. Во процесот на внесување на податоците се применуваа автоматски контроли, и тоа контрола при внес, како и дополнителна контрола по завршувањето на внесот. При појава на некои поголеми недостатоци во прашалниците, беа контактирани давателите на податоци.

Грешки во неодговорот: Стапката на неодговор изнесува 0 %.

14	Навременост и точност
14.1	Навременост
T+60.	
14.2	Точност
Податоците се објавуваат на денот, што е утврдено (најавено) во Календарот за навременост. ВТОРО ДА СЕ ДАДЕ И ПОДАТОК ЗА ИНДИКАТОРОТ ПРЕСМЕТАН СПОРЕД ПРИРАЧНИКОТ.	
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
Податоците се произведуваат на национално ниво. Споредливоста е обезбедена на меѓународно ниво.	
15.2	Временска споредливост
Временска серија од 1965 година и нема прекин на временската серија. Број на референтни периоди во временската серија од последниот прекин - 672.	
15.3	Меѓудоменска кохерентност
Податоците се кохерентни меѓу различните делови на транспортните статистики. Кохерентноста со другите области не е обезбедена.	
15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.	
16	Трошок и оптовареност
Не се пресметува.	
17	Ревизија на податоците

17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: https://www.stat.gov.mk/RevizijaNaPodatocite.aspx .	
17.2	Практика за ревизија на податоците
Не е применливо, нема ревизија на податоците во ова СИ.	
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци
Ова статистичко истражување е со целосен опфат. Статистичкиот прашалник „Месечен извештај за аеродромите“ (ТРАНС.А.1) го пополнуваат деловните субјекти кои припаѓаат на секторот Ж-Транспорт и складирање, класа 51.10 - Патнички воздухопловен транспорт и класа 51.21 - Товарен воздухопловен транспорт, според НКД Рев.2. Ажурирањето на опфатот се врши годишно.	
18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Месечна.	
18.3	Прибирање на податоците
Податоците од истражувањето се со целосен опфат, се прибираат со метод на самопополнување во статистичкиот прашалник „Месечен извештај за аеродромите“ ((ТРАНС.А.1). Претпријатијата ги пополнуваат податоците во статистичкиот прашалник за тековниот месец и ги доставуваат до ДЗС најдоцна до 15-ти наредниот месец.	
18.4	Проверка на податоците
Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. Проверка се врши и на готовите податоци пред нивното објавување.	
18.5	Компилирање податоци
Едитирање: Пристигнатите податоци од деловните субјекти, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум, со вградени on-line контроли. Пресметка: Излезните податоци се дефинирани во апликацијата.	
18.6	Прилагодување
Не се врши израмнување на податоците.	
19	Коментар
Нема коментар.	
А.1	Анекси

